

HEPDAK-HEMED WEBİNAR II RAPORU

Hemşirelik Eğitim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği (HEPDAK) ve Hemşirelik Eğitimi Derneği (HEMED) tarafından düzenlenen ikinci webinar olan **“Pandemi Sürecinde Üniversitelerde Dijital Dönüşüm: Hemşirelik Programlarında Uzaktan Eğitim Deneyimleri ve Geleceğe Yönelik Planlamalar”** webinarı 30 Haziran 2020 tarihinde 20.00-21.30 saatleri arasında zoom uygulaması ile gerçekleştirilmiştir. Webinarın büyük bir bölümü öğretim elemanı olan 435 kişi katılım sağlamıştır.

Webinar moderatörlüğünü HEPDAK Yönetim Kurulu Üyesi Prof. Dr. Ayla Bayık Temel üstlenmiştir. Webinar Prof. Dr. Ayla Bayık Temel’in açılış konuşması ile başlamıştır. Webinarın ilk bölümünde uzaktan eğitim deneyimlerinin paylaşılması, ikinci bölümünde planlamaların açıklanması planlanmıştır.

Atatürk Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Mağfiret Kaşıkçı tarafından fakültelerindeki uzaktan eğitim uygulamaları açıklanmıştır. Atatürk Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi 2010 yılında kurulmuş olup 10 yıllık bir deneyime sahiptir. Bu deneyim uzaktan eğitimde büyük yarar sağlamıştır. Açıköğretim Fakültesinin alt yapısının hazır olması uzaktan eğitimin uygulanmasını kolaylaştırmıştır. Pandemi öncesi dönemde tüm öğretim elemanlarının eğitim teknolojilerine yönelik eğitim almış olması kazanım sağlamıştır. Bu süreçte Üniversitenin Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi ile Öğretme ve Öğrenmeyi Geliştirme Uygulama ve Merkezi çalışmalarına rehberlik etmiştir. Ders Bilgi Sistemi (DBS) ve Öğrenci Bilgi Sistemi (OBS) kullanılmıştır. Üniversitede uzaktan eğitim için bir komisyon kurulmuş ve çalışmalar bu komisyon önderliğinde yürütülmüştür. “Eğitime devam” sloganı ile eğitim kaldığı yerden sürdürülmüştür. Senkron dersler özellikle öğrenci sayısının az olduğu lisansüstü eğitimde daha fazla yapılabilmektedir. Bilgisayar ya da internet erişim sorunu yaşayan öğrenciler için somut çözüm sunulması mümkün olmamıştır. Uzaktan eğitim ile uygulama yapılamamıştır. İlgili derslerde videolar yüklenmiştir. Ara sınavlar ve final sınavları çoktan seçmeli sınav şeklinde yapılmıştır.

Acıbadem Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölüm Başkanı Prof. Dr. Ükke Karabacak tarafından üniversitelerinde uzaktan eğitime uygun alt yapının olduğu belirtilmiştir. Ayrıca uzaktan eğitim yöntemlerinin kullanım yönergeleri de bulunmaktadır. Yüz yüze eğitimde bu yöntemler yardımcı yöntemler olarak kullanılmakta iken uzaktan eğitimde asıl yöntemler olarak kullanılmıştır. Uzaktan eğitim, Öğrenci Bilgi Sistemi (OBS) ve

Eğitim Yönetimi Sistemi (EYS) aracılığı ile yürütölmüştür. OBS'ye entegre sanal sınıflar kullanılmıştır. Alt yapının hazır olmasına bağlı olarak haftalık ders programı aynı şekilde yürütölmüştür. Uzaktan eğitimde teorik, laboratuvar ve uygulama saatleri üniversite tarafından belirlenmiştir. Dersler senkron ya da asenkron yapılmakla birlikte senkron yapılması tercih edilmiştir. Alt yapı soru yöneltme, vaka sunma, forum oluşturma gibi uygulamaları mümkün kılmıştır. Böylece senkron derslerde etkileşim sağlanmıştır. Senkron derse katılmayan öğrenciler için ders kaydının bir süre erişilebilir olması sağlanmıştır. Ayrıca bu öğrencilere ders materyalleri e-posta yoluyla ulaştırılmıştır. Öğrencilerin ders devam durumu izlenmiştir. Haftalık ders raporları alınmış ve değerlendirilmiştir. Bu süreçte Üniversitenin Klinik Simülasyon Eğitim Merkezinden oldukça yararlanılmıştır. Var olan ölçme ve değerlendirme kılavuz ve yönergeleri doğrultusunda online çoktan seçmeli sınavlar yapılmıştır. Ödevlerde Turnitin programı kullanılarak benzerlikler belirlenmiştir.

Koç Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Ayiše Karadađ eğitim programlarındaki farklılığın kazanımları olduğunu ifade etmiştir. Fakültede 1. sınıf ve 4. sınıf öğrencileri için farklı düzenlemeler bulunmaktadır. 1. sınıf öğrencileri temel dersleri almaları nedeniyle uygulamaları bulunmamaktadır. Ayrıca müfredatta teorik ve uygulama farklı derslerden oluşmaktadır. Tüm bunlar uzaktan eğitimi kolaylaştırmıştır. Pandemi öncesi dönemde öğretim elemanlarının uzaktan eğitim yöntemlerine yönelik eğitim almış olması da süreci olumlu etkilemiştir. Öğrenci sayısının az olması bir diğer kazanımdır. Üniversitenin Öğrenme ve Öğretme Ofisi bu süreçte etkin rol oynamıştır. Her dersin ders izlencesi uzaktan eğitime göre revize edilmiştir. Derslerin büyük bir bölümü senkron olarak yapılmıştır. Ders materyalleri Blackboard Öğretim Yönetim Sistemi üzerinde kaydedilmiştir. Her hafta akademik toplantılar düzenlenmiştir. Derslerin fakülteyi akredite eden akreditasyon kuruluşunun onaylayacağı şekilde sürdürölmesi hedeflenmiştir.

Webinar geleceğe yönelik planlamalar ile devam etmiştir. Prof. Dr. Mađfired Kaşıkçı **Atatürk Üniversitesinde** ders uygulamalarının yaz döneminde yapılmasının planlandığını ancak bunun mümkün olmadığını belirtmiştir. Güz döneminde de uygulama yapılmasının mümkün olmayabileceği öngörülmektedir. Bunun nedeni sağlık kurumlarının öğrenci kabul etmeyebilecek olmaları, etmeleri durumunda ise öğrenci sayısının çok fazla olacağıdır. Uygulamalar gece ve hafta sonu yapılabilir. Üniversiteler ile sağlık kurumları arasındaki protokollerin yenilenmesi gerekmektedir. Bu protokollerde özellikle bir çalışan olarak öğrenci güvenliği yeniden değerlendirilmelidir. Mezunlar işe başlamadan önce oryantasyon eğitiminden geçirilmelidir.

Prof. Dr. Ükke Karabacak tarafından **Acıbadem Üniversitesinde** güz döneminde teorik derslerin bahar döneminde ise uygulamaların yapılabileceği bildirilmiştir. Ancak böyle bir planlama sağlık kurumlarınca kabul edilmeyebilir. Simülasyon yapılması mümkün olmakla birlikte simülasyon klinik uygulamanın ancak %50'sini karşılayabilmektedir. Bununla birlikte uzaktan eğitimde simülasyonun kullanılabilmesi için öğrencinin daha önce temel teknik becerileri öğrenmiş olması ve klinikte uygulama yapmış olması gerekmektedir. Uzaktan eğitimde ters yüz edilmiş sınıfların kullanılması düşünülebilir. Üniversitede klinik simülasyon eğitimlerinin ulusal düzeye taşınması için projeler geliştirilmekte, yüz yüze olan senaryoları sanal ortama aktarma çalışmaları yürütülmektedir.

Prof. Dr. AyiŒe Karadağ, gelecek planlamak adına **Koç Üniversitesi** öğrencilerine pandemi krizine hazır olmayı sağlamak için müfredatta olmasını istedikleri konuları sorduklarını, gelen yanıtlardaki konuları müfredatta dahil edeceklerini belirtmiştir. Üniversitedeki tüm sınıflar uzaktan eğitime hazır hale getirilecektir. Fiziki koşullar fiziksel mesafeyi sağlayacak şekilde düzenlenmektedir. Öğrenci ve öğretim elemanları için kişisel koruyucu ekipman temin edilmektedir. Rahmi M. Koç İleri Düzey Girişimsel Tıp Eğitimi ve Simülasyon Merkezinden yararlanılması hedeflenmektedir.

Webinar sonunda moderatör Prof. Dr. Ayla Bayık Temel tarafından uzaktan eğitim açısından üniversiteler arasında alt yapı farklılıkları olduğu, alt yapı sağlanmasında üniversite yönetimlerine önemli görevler düştüğü, uzaktan eğitimin yürütülmesinde eğitim merkezlerinin anahtar rol oynadığı ifade edilmiştir. Uzaktan eğitim faaliyetlerinin sürdürülebilmesi için teknik destek sağlanması, öğretim elemanlarına eğitim verilmesi, yasal düzenlemeler yapılması önerilmiştir. Ek olarak mezunlar için de plan yapılması gerektiği vurgulanmıştır.